

VERKIEZINGEN 2019

Segers: waken voor extremen

Friesland is voor de ChristenUnie een witte vlek. De partij zit niet in het provinciaal college. Wat Gert-Jan Segers betreft komt daar straks verandering in.

SASKIA VAN WESTHREENEN

In de peilingen staat het kabinet-Rutte III op fors verlies. De meerderheid in de Eerste Kamer lijkt verloren te gaan. De ChristenUnie staat als enige coalitiepartij op winst. „Het is heel hard werken aan vertrouwen”, zegt Segers.

Het is zaterdag en hij zit aan de koffie in Het Witte Huis in Olterterp. Segers (49) maakte een campagne-ronde langs Reduzum, Beetsterzwaag en Drachten. De stemming op straat was positief. Zijn eigen partij staat er goed voor, maar het kabinet als geheel niet. En dat geeft „een dubbel gevoel”.

„Het is mooi dat het ons lukt om het vertrouwen te behouden. Dat groeit en dat is best bijzonder, dus ik tel mijn zegeningen. Maar tegelijkertijd heb ik gemengde gevoelens over het geheel.”

Segers maakt zich zorgen over het politieke midden. „Daar waar wordt samengewerkt. Daar waar compromissen worden gesloten. Wat ik zie is dat er steeds meer alles-of-nietspartijen zijn die zeggen: óf ik krijg mijn zin, maar dan ook helemaal, óf ik doe niet mee.” Nederland is groot geworden door samenwerking. Het poldermodel kreeg wereldwijde faam. „Schikken en plooiën. Dat moet je binnen gezinnen doen, dat moet je binnen je partij doen, dat

moet je met je geld doen, je moet het altijd doen.”

Op een steenworp afstand, op Lauswolt in Beetsterzwaag, stapte de partij in 2007 in het kabinet Balkenende-IV. Dat was een belangrijk leermoment. „Wij hadden toen de neiging om uit te venten: dit akkoord is alleen maar geweldig. Terwijl in een compromis ook altijd verlies zit opgesloten.” De ChristenUnie werd er na de val in 2010 op afgerekend.

Na de vorming van Rutte-III pakte de partij het anders aan. Vanaf het begin maakte zij de achterban duidelijk dat kabinetsdeelname een kwestie was van geven en nemen. Segers noemde het een bittere pil dat hij geen verruiming van het kinderpardon wist door te voeren. „Toen die verruiming alsnog geregeld kon worden, was dat winst. Dat gold ook voor de dividendbelasting. Wij waren niet voor afschaffing, die was onderdeel van een compromis. Maar toen de afschaffing van de baan was, was dat winst.”

Niet opgaan in een grauw geheel, noemt hij dat. En precies daar liggen zijn zorgen. Met het verzwakken van het politieke midden groeien de extremen aan de linker- en de rechterkant. De klimaatdiscussie is een voorbeeld. „Aan de ene kant heb je Forum voor Democratie dat zegt: we moeten niks. En aan de andere kant heb je GroenLinks dat zegt: als wij onze zin niet krijgen dan valt er met ons niet samen te werken.”

Het kan Nederland verlammen. Segers denkt dat er veel politieke steun is voor een ambitieus en rechtvaardig klimaatakkoord. Voor een uitgestoken hand, ook richting de oppositie. „Maar dan moeten ze hem wél aanpakken. En daar ben ik niet altijd hoopvol over.”

De provinciale verkiezingen van 20 maart zijn bepalend voor politieke meerderheden in Den Haag. Hij heeft het over „een absoluut spannende periode”. Er staan voor 2019 twee grote onderwerpen op de agenda: een pensioenakkoord en een klimaatakkoord.

Zal dit kabinet de rit uitzitten? „De opdracht is echt enorm groot. Laat ik het zo zeggen: Wij hebben gefaald

Gert-Jan Segers, zaterdag in Olterterp. „Schikken en plooiën, je moet het altijd doen.” FOTO JILMER POSTMA

als er aan het einde van dit jaar geen pensioenakkoord ligt en geen ambitieus en rechtvaardig klimaatakkoord. Dan hebben we echt gefaald.”

Dinsdag tekent minister Hugo de

Jonge (Volksgezondheid) het manifest *Waardig ouder worden* dat de partij samen met Omroep Max en de ouderenbonden opstelde. Eerder riep zij in de Tweede Kamer op tot

‘Er valt met ons samen te werken. Ook in Friesland’

het sluiten van een Ouderenwoonakkoord. In Beetsterzwaag bezocht Segers zaterdag de oude dorpschool. Er zijn plannen voor een woonvorm voor jonge ouderen die zo lang mogelijk zelfstandig willen wonen.

Het initiatief is gebaseerd op *De Knarrenhof* in Zwolle, een complex van twee hofjes met deels koop en deels sociale huur. In Beetsterzwaag wil de gemeente Opsterland een vergelijkbaar initiatief voorrang geven. Daar hangt echter wel een prijskaartje aan. Het tekent de noodzaak voor zo’n Ouderenwoonakkoord, zegt Segers. „Zeker in Randstad moet de overheid gewoon zeggen: wij wijzen een bepaald percentage aan voor dit soort woonvormen. Dat gebeurt nu onvoldoende. En dan is het lastig opboksen tegen commerciële partijen.”

In de regio kan de provincie de regie nemen. Segers vindt het een mooi voorbeeld van hoe Den Haag, provincies en gemeenten elkaar kunnen vinden. „Meer dan 50 procent van de inwoners is straks zestigplus. Met de vergrijzing verandert het hele wonen.”

Op provinciaal niveau bestuurt zijn partij mee in de colleges van Overijssel, Flevoland, Groningen en Drenthe. Segers’ eigen Friesland – hij groeide op in Leeuwarden – is in het Noorden nog een witte vlek. De partijleider ziet kansen.

„Het wordt overal moeilijker om meerderheidscoalities te sluiten. In Friesland heb je denk ik straks vijf partijen nodig om tot een meerderheid te komen. Andere partijen weten wat ze hebben aan de ChristenUnie. We hebben hoge idealen, maar zijn bereid tot samenwerken en bereid om met kleine stapjes richting die idealen te gaan. Dus: ja, er valt met ons samen te werken. Ook in Friesland.”